

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 592/2023-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského o oznámení dôvodov vylúčenia sudcu ústavného súdu Ivana Fiačana v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného Mgr. Martinom Štoffom, advokátom, Stoličková 4, Banská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/55/2018 z 27. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Sudca II. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Ivan Fiačan **je vylúčený** z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa vedenej pod sp. zn. Rvp 1772/2023.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavná sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súdu 17. júla 2023 bola najprv pridelená ako spravodajkyni sudkyni ústavného súdu Jane Laššákovej, ktorá bola do 30. septembra 2023 členkou II. senátu ústavného súdu. Následne bola dodatkom k rozvrhu práce pridelená ako spravodajcovi sudcovi ústavného súdu Ivanovi Fiačanovi, ktorý je členom II. senátu ústavného súdu.

2. Sudca ústavného súdu Ivan Fiačan 18. októbra 2023 so zreteľom na pomer k sťažovateľovi oznámil možné dôvody jeho vylúčenia z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti. Uviedol, že sa so sťažovateľom osobne pozná, keďže sú spolužiaci z vysokej školy a odvtedy sa priatelia. To sa prejavuje tým, že sa stretávajú na rôznych spoločenských a športových podujatiach a najmenej raz ročne spoločne trávajú dovolenku spojenú so športovými aktivitami. Podľa sudcu ústavného súdu je tento jeho vzťah k sťažovateľovi takej intenzity a povahy, že mu nedovoľuje objektívne vec posúdiť. Preto sa vo veci cíti byť subjektívne zaujatý.

II.

3. Podľa čl. IV bodu 1 písm. c) rozvrhu práce ústavného súdu o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhoduje tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu.

4. Podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvod vylúčenia sudcu ústavného súdu spočívajúci v pochybnostiach o nezaujatosti podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde nadväzuje na požiadavku nestrannosti súdneho rozhodovania tak, ako je okrem iného definovaná aj v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva. Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, keďže nestrannosť sudcu má význam pre dôveru verejnosti v súdnictvo (Olujíc proti Chorvátsku, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok EŠLP z 5. 2. 2005, bod 57).

5. Pri teste subjektívnych okolností sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu alebo jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Takýmto opakom môže byť sudcom prejavené nepriateľstvo alebo neznášanlivosť. Pri teste objektívnych okolností je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie sa zaujatosti, teda či sú dané okolnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcu (Daktaras proti Litve, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok EŠLP z 10. 10. 2000, bod 32). Pri objektívnom teste sú dôležitými kritériami dôvera verejnosti v rozhodovanie (II. ÚS 36/2012).

6. Zo subjektívneho hľadiska je vzhľadom na obsah oznámenia samotného sudcu ústavného súdu zreteľné, že sa z dôvodu intenzity a povahy jeho vzťahu k sťažovateľovi subjektívne cíti zaujatý. O tomto postoji sudcu ústavného súdu nie je dôvod pochybovať. Intenzita jeho vzťahu so sťažovateľom presahuje rámec bežnej známosti spolužiakov z vysokej školy. Z objektívneho hľadiska je zjavné, že vzťah medzi ústavným sudcom a sťažovateľom bol v minulosti blízky a blízkosť tohto vzťahu pretrváva na osobnej úrovni aj v súčasnosti, čo vyplýva z toho, že spolu trávia čas v rámci súkromnej sféry ich života. Tento vzťah je preto takej intenzity, že aj u nestranného pozorovateľa je spôsobilý vzbudiť pochybnosť o nestrannosti sudcu ústavného súdu, ak bude rozhodovať o ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

7. Vzhľadom na uvedené je možné dospieť k záveru, že objektívne existujú dôvodné pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu Ivana Fiačana pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľa, čo zakladá dôvod na jeho vylúčenie z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu